

הגיונות

בארצות-הברית ומדברת אנגלית שוטפת. באחד הביקורים בירושלים פגשה את הרב אברהם מייזיש.

היא אומרת בכאב: "אז ביקש ממני הרב מייזיש שאעשה את המיצחה הגדולה ואקף את יוסלה אתי לאמריקה. הייתי מאושרת למלא מצוות אלוהים והסכמתי מייד. אהבתי את יוסלה. אני אוהבת אותו עד היום. אני בטוחה שבתוך תוכו הוא מאמין גדול באי ליהוים, והיה רוצה לחיות איתנו. אך הוריו משפיעים עליו אחרת. הייתי רוצה לראות אותו פעם נוספת, אבל לא כמו שהוא היום — מגולח פאות ולא כל-כך דתי. להיפרד ממנו זה היה כאב איום. כי בשבילי הוא היה כמו בני. ואני מקווה שיהיה לו טוב." רות בן-דודי דיברה עם חתנה בלוי רק פעמיים: פעם בפגישתם הראשונה לפני שנה, ופעם באירוסין שבאו מייד לאחר-מכן. מאז עברה שנה. היא לא נפגשה איתו יותר, אבל כשהיא הולכת לבית-הכנסת שלו, היא פוגשת את בנותיו ומדברת איתן, ואולי מציצה לעברו, דרך וילון עורת-הנשים. כפסח האחרון מכרה את כל רכושה בצרפת, חיסלה את כל עסקיה ונסעה לירושלים לחתונה. ואז התברר לה לפתע, שיש לה חתנה שונאים.

לא לה, כמו לחתנה, בלוי. "האנשים התחילו למרר פתאום את חיי, ולהתנגד לנשואי

אחד מהשני. כעבור שלוש שנים התגרשנו. עשרים שנה עברו מאז. לא ראיתי אותו, לא שמעתי עליו, ואינני יודעת אם הוא חי או מת, ואין זה מעניין אותי בכלל. בנינו היחיד נשאר אצלנו."

★ ★ ★

מדוע התניירה?

בטייתה הטבעית לאמונה ולמיסטיקה קירבה אותה לשכונות היהודים החרדים בפאריס. היא רכשה סיפרי דת, מחשבה וקבלה יהודיים. היא למדה את התורה בעל פה. היא למדה עברית ואידיש, ביקשה מיהודים מכרים שידריכו אותה בנבכי המסורת. שנים רבות היא התעמקה, שיננה וקראה, ובשנת 1951 גייר אותה הרב הראשי של פאריס, הרב שמואל רובינשטיין. היא הסבירה לשכנות: "אלוהים רצה שאהיה יהודיה. זהו רצון ההשגחה העליונה ואין מה לעשות נגד רצון זה. את השם רות בן-דודי בחרנו בני ואני יחד". היא ביקשה לגייר גם את בנה, שהוא כיום בן 23 וגר בדירה נפרדת בירושלים, עובד במשרד כמתכנן תעשייתי. הוא למד בישיבה, והיא שלחה אותו לשרת בצה"ל. בשנה הראשונה לגיורה ביקרה בעיר הרקודש ורכשה ילדים רבים בשכונת מאה שערים. היא חזרה לפאריס, ניכנסה לעסקי

ברחוב בני-ציון בירושלים, מאחורי הבניין הגדול של ישיבת חיה, מול בתי האונגרים של מאה-שערים ומול בתי העשיריים הערביים של שייך ג'אראה, גרה הגיורת רות בן-דודי.

בקומה השנייה, בבית עמוס-שכנים פורים, מרפוד-ילדים דוברי-אידיש ומגודלי פירות, יש לה חדר ומטבח. זהו חדר זעיר של מסתגף, ובו ארון פשוט, שלחן ישי, כיסאות ומגהץ-גחלים. שם היא יושבת לבדה ולרדת תורה.

"היא לומדת כל יום עד שתיים בלילה", סיפרה באידיש השכנה ההונגרית שלה, גברת גרוס. "אפילו הרבנים שלנו לא משננים תורה כליכך הרבה כמה. לפעמים דולק אצלה האור עד לפנות-בוקר". רות בן-דודי היא בת 45 ונראית בת 35, יפה ורעננה. לובשת שמלות ארוכות כליכך, שאפילו לטעמן של גנות נטורי-קרתא הן ארוכות מדי. 15 סנטימטר מהריצפה, מתחת למיטפת המכסה את מחצית מצחה, היא מגלחת את שערותיה בקפידה, עד השרשים.

בחצאיות המכוסות הארוכות שלה, וביחולצות בעלות השרוולים הארוכים, יחד עם עיניה הכחולות הענקיות ועורה החלק של נערה צעירה, היא נראית יותר כמו הנוירה מאדליין (זה שמה לפני גיורה) מאשר רות בן-דודי, כלתו של מנהיג נטורי-קרתא. היא משכילה, נבונה וצרפתייה.

★ ★ ★

"יש לי שידוך..."

לשכנות התפלאו בהתחלה, מדוע אי-שה צעירה ויפה רוצה לקשור את חייה עם ישיש בן 72. הן שאלו אותה למה. היא השיבה באידיש בעלת מיבטא צרפתי, לגברת גרוס הגרה מול דלתה: "מיינ חתן בלוי, הוא כליכך טהור ונקי. הוא ילד, הוא איש גדול. הוא עבד השם".

היא מתפללת שלוש פעמים ביום, ובשבת בבוקר הולכת לבית הכנסת של עמרם בלוי, "כבר לפני 14 שנה", סיפרה השבוע, "באר תה שנה שהתגיירתי ובאתי לראשונה לבני-קור בישראל, התפללתי בבית-הכנסת שלו. אבל אף פעם לא תיארתי לעצמי שאהיה הכלה שלו. שמעתי עליו הרבה. הערצתי אותו, אבל אף פעם לא הכרתי אותו ממש. לפני שנה פגשתי אותו במיקרה. החלפנו כמה מילים ולא יותר, כי האנשים הרבים שהקיפו אותו רצו גם הם לדבר איתו. "ואו, יום אחד, בא אלי הרב דוב סוקר-לובסקי, גנר כאן לידי בשכונת בית-ישראל, ואמר לי: יש לי שידוך בשבילך. רב עמרם בלוי, הסכמתי מייד. בפסח שעבר ערכנו את האירוסין והחלטנו להתחתן בסוף כות, ואז קמו כל שונאיו וניסו להכשיל את מה שהקדוש ברוך הוא רוצה".

★ ★ ★

ישו, מאריה וכל הששויות

ליא נולדה בפאריס כקאתולית. בשם מאדליין לוסט פריי, אבל מעולם לא האמנתי בישו ומארייה, וכל הששויות האלה. אף פעם לא הלכתי לכנסייה, ואפילו לא הוטבלתי. אבי המהנדס לא התעניין בדת בכלל, ואמי לא הלכה לכנסייה. אבל היא האמינה. היא היתה חודרת אמונה באלוהים, והתפללה אליו בלי כל שייכות לאינו כנסייה שהיא.

וגם אני האמנתי באלוהים. בלי כל הטקסים והקישוטים המלאכותיים, המלחים בדרך-כלל אמונה באלוהים. פשוט האמנתי. עכשיו אני יודעת שהאמנתי באלוהים כמו יהודי טוב. פשוט וזקק. אבל אז לא ידעתי מה זה יהודי בכלל. ואחר-כך, כשעברנו לגור בטולוז ובקאלה, והחבאנו יהודים מפני הגרמנים, גם אז ידעתי שהם יהודים, ולא שאלתי. הם היו בני-אדם.

היא סיימה את הפאקולטה להיסטוריה בסורבון, היתה מורה בבית-ספר יסודי, ואחר-כך מורה בקולג'. בגיל 19 התחתנה עם טכנאי מכונות.

"הוא היה גוי. גם אני הייתי גוייה. אבל אני האמנתי באלוהים והוא היה אנגוסטי. לא הגענו לעמק השווה. היינו כל כך שונים

והרב

עם בלוי מפני שאני גיורת. אבל אני יודעת שאין זה בגלל שאני גיורת. זו רק אמתלה. אלה אנשים רודפי-כבוד, תככים פוליטיים המבקשים להוריד את החתן שלי מכסא המנהיגות שלו. אבל הם לא יצליחו. כי אני אחכה, ואנחנו נתחתן."

★ ★ ★

כסף תמורת ויתור

לאחרונה באה אליה משלחת רבנים חרדים ממאה-שערים, והציעה לה 25 אלף לירות — בתנאי שתוותר על ראש הממשלה שלהם. "התביישתי בשבילם כש-באו עם הכסף, ואמרתי לא. השכנה שלי סיפרה לי, שמספרים בבית-הכנסת שהם גם רצו לשדך לי רב אחר ממאה-שערים, במקום בלוי. אבל לי הם לא העזו לומר זאת."

בנה מבקר אותה יום-יום, דואג לפרנסתה ומקשר בינה לבין עמרם בלוי, שברח לבני-ברק, שם, הוא טוען, לא חל עליו האיסור של בית-הדין הירושלמי לשאתה. מתנגדיה של רות בן-דודי קוראים לה, מאחורי גבה, "די גוייה". ידידה משכבר ה"ימים מסרבים לומר לה כעת שלום. מה רוצים ממני?" שאלה. "כל מה שאני רוצה הוא להיות אשה טובה לבעלי. אשה שקטה וצנועה, ולשמור את מיצות השם." כשדמעות ממלאות את עיניה, הוסיפה: "אף פעם לא שיערתי שהרבה יותר קשה להיות גיורת מאשר להיות יהודיה."

טקסטיל ונחשבה לאשה שנונה בעלת חוש מסחרי.

היו לה הרבה הצעות לשידוכין. יום אחד, שנה אחרי גיורה, באו אליה ידידיה מהפלצל בפאריס והציעו לה שידוך: את הרב ז'אן יעקוב פוליאצ'ק הצרפתי. גבר יפה-תואר, גבוה, תכול-עיניים. אבל השידוך לא התבצע. מעולם לא חשבתי להתחתן איתו, ונידמה לי שגם הוא לא חשב להתחתן איתי."

אבל עד היום סבורים אנשים רבים, כי רות בן-דודי התגיירה חזקא בגלל הרב פוליאצ'ק, וכי הוא היה האיש ששיכנעה סופית לעבור ליהדות. היא מכחישה זאת נימרצות: "הכרתי את הרב פוליאצ'ק, כשכבר הייתי גיורת מזה שנה. ואני רוצה לחזור ולומר ששום מניע חיצוני לא גרם להתגיירותי, כמו ששונאי הרבים חושבים. נעשיתי יהודיה כי ה' יתברך רצה זאת". היום גר הרב פוליאצ'ק בשיכון פאגיי בירושלים, בעל משפחה ומורה לצרפתיים. הוא אומר: "אני מכיר את רות בן-דודי, אבל לא אדבר עליה לעולם."

★ ★ ★

פרשת יוסלה

ליא נעשתה דתית יותר ויותר, וכל פאריס של היהדות החרדית דיברה בגאווה על הגוייה שנעשתה דתית יותר מהיהודיות. היא נסעה פעמים רבות לירושלים, ביקרה